

Sygn. akt II KK 452/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie V. V.

skazanego za czyn z art. 120 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2023 r.

w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron, na podstawie art. 535 § 1 i 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 8 marca 2022 r., sygn. III W 266/22

o r z e k a:

uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w.
postępowanie przeciwko obwinionemu V. V. umarza, obciążając
Skarb Państwa kosztami postępowania w sprawie.

UZASADNIENIE

Wydanym w niniejszej sprawie wyrokiem nakazowym z dnia 8 marca 2022 roku, sygn. akt III W 266/22, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uznał V. V.

za winnego tego, że w okresie od 9 kwietnia 2020 r. do 9 kwietnia 2021 r. nielegalnie wykonywał pracę na rzecz podmiotu „S.” Sp. z o.o.” z siedzibą w L. w ten sposób, że pracował bez odpowiedniego zezwolenia na pracę w związku ze stwierdzeniem pracy na innych warunkach niż określone w „Oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi”, tj. czynu z art. 120 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 645 z późn. zm.), za co na mocy art. 120 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 200 złotych. Wyrok ten nie został zaskarżony i stał się prawomocny z dniem 22 marca 2022 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w., polegające na skazaniu obwinionego V. V. przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 8 marca 2022 r., sygn. akt III W 266/22, mimo, że za popełnienie tego samego czynu został już uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt IX W 30/22.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na uwzględnienie jej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

Rację ma Prokurator Generalny, że w niniejszej sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza o jakiej mowa w art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. w postaci powagi rzeczy osądzonej, uniemożliwiająca procedowanie w sprawie. W istocie czyn zarzucany obwinionemu stanowił uprzednio przedmiot postępowania zakończonego wydaniem wyroku w sprawie IX W 30/22 w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie.

Stan rzeczy osądzonej (*res iudicata*) należy do przesłanek formalnych (ściśle procesowych) warunkujących postępowanie – i jest przesłanką negatywną jego wszczęcia lub kontynuowania. W myśl art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. postępowania nie

wszczyna się, a wszczęte umarza, gdy postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte się toczy. Podstawowymi kryteriami dla zaistnienia tej przesłanki procesowej są więc tożsamość sprawcy i tożsamość czynu, gdyż nie wolno orzekać dwa razy „co do tego samego czynu” tego samego obwinionego. Ma to na celu zapewnienie stabilności prawa i orzeczeń organów procesowych w postępowaniu karnym, a także służy realizacji zasady *ne bis in idem*, stanowiącej gwarancję, że nikt nie będzie pociągany do odpowiedzialności karnej za ten sam czyn zabroniony pod groźbą kary więcej niż raz (zob. postanowienie SN z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt III KK 169/14, Lex nr 1565774; wyrok SN z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt V KK 407/13, Lex nr 1439399).

Przyjmuje się, że przez ten sam czyn rozumieć należy to samo zdarzenie faktyczne, które było już uprzednio przedmiotem osądu, bez względu na jego kwalifikację prawną czy różnice w opisie czynu, jeżeli tylko konkretne okoliczności ustalone w obu postępowaniach odnośnie do identyczności przedmiotu czynu zabronionego, przedmiotu czynności wykonawczej, a także posiłkowo miejsca, czasu i okoliczności jego popełniania wskazują na tożsamość czynu, przy czym już np. różnice w opisie sposobu działania sprawcy nie mają tu decydującego charakteru (wyroki SN z dni: 18 września 2007 r., II KK 196/07, OSNwSK 2007/1, poz. 1997; 18 lutego 2009 r., V KK 4/09, LEX nr 486533).

Lektura akt sprawy IX W 30/22 potwierdza, że V. V. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lubinie z dnia 13 stycznia 2022 r. został skazany za to, że w okresie od 9 kwietnia 2020 r. do 9 kwietnia 2021 r. nielegalnie wykonywał pracę na rzecz podmiotu „S.” Sp. z o.o.” z siedzibą w Lublinie w ten sposób, że pracował bez odpowiedniego zezwolenia na pracę w związku ze stwierdzeniem pracy na innych warunkach niż określone w „Oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi”, tj. czynu z art. 120 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 645 z późn. zm.), za co na mocy art. 120 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 300 złotych.

Kwestia tożsamości czynu nie może zatem budzić wątpliwości. Przekonuje o tym opis inkryminowanych zachowań przypisanych V. V. oboma wyrokami nakazowymi. Wobec wcześniejszej prawomocności wydanego w sprawie o sygn. IX W 30/22 wyroku nakazowego sąd nie mógł wszcząć i prowadzić wobec V. V. kolejnego postępowania – zakończonego wyrokiem zaskarżonym rozpoznawaną kasacją. Ukaranie obwinionego za czyn, który był już wcześniej przedmiotem zakończonego prawomocnie postępowania, stanowi naruszenie przepisu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w., a uchybienie to ma charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w. Stwierdzenie powyższego w postępowaniu kasacyjnym, zgodnie z art. 62 § 2 k.p.s.w., powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku sądu rejonowego i umorzenia postępowania.

Kosztami postępowania Sąd Najwyższy obciążył Skarb Państwa.